

Πανελλήνιο Συνέδριο της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 14, Αρ. 1 (2025)

14ο Συνέδριο Διδακτικής Φυσικών Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση - Συνοψείς

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΟΨΕΩΝ

14^ο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διδασκαλία και Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες
στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης: Έρευνες, Καινοτομίες και Πρακτικές

Στην μνήμη της Άνας Σπύριου

12-14 Απριλίου 2025

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΗΣ, ΑΠΘ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΑΠΘ

Εργαστήριο Διδακτικής της Φυσικής & Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας,
Τμήμα Φυσικής, Σχολή Θετικών Επιστημών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

synedrio2025.enepnet.gr

Αντιλήψεις και Επίγνωση Νέων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τους 17 Στόχους της Αειφορίας, με Επίκεντρο τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ευημερία

Ελευθερία Αρλέτου, Γραμματεία Καρέτσου, Μαρία Ρουσοπούλου, Ελένη Σκαμνέλου, Χριστίνα Τζελέτα, Κωνσταντίνα Φούντα, Ελένη Κολοκούρη, Γεώργιος Μαρκοζάννης, Αικατερίνη Πλακίτση

doi: [10.12681/codiste.7970](https://doi.org/10.12681/codiste.7970)

Αντιλήψεις και Επίγνωση Νέων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σχετικά με τους 17 Στόχους της Αειφορίας, με Επίκεντρο τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ευημερία.

**Ελευθερία Αρλέτου¹, Γραμματεία Καρέτσου², Μαρία Ρουσοπούλου³,
Ελένη Σκαμνέλου⁴, Χριστίνα Τζελέτα⁵, Κωνσταντίνα Φούντα⁶,
Ελένη Κολοκούρη⁷, Γεώργιος Μαρκοζάννης⁸, Αικατερίνη Πλακίτση⁹**

^{1,2,3,4,5,6}Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

⁸Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

⁷Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό, ⁹Καθηγήτρια,

^{7,9}Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

¹prr100085@uoi.gr, ²prr100076@uoi.gr, ³prr100082@uoi.gr,

⁴prr100075@uoi.gr, ⁵prr100083@uoi.gr, ⁶prr100071@uoi.gr

Περίληψη

Η μελέτη βασίζεται σε έρευνα με δείγμα 188 φοιτητών (18-24 ετών) της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σχετικά με τους 17 Στόχους Αειφορίας του ΟΗΕ. Εστιάζει στους στόχους που προάγουν ανθρώπινα δικαιώματα και ευημερία : η εξάλειψη φτώχειας και πείνας, η καταπολέμηση ανισοτήτων, η καλή υγεία και η ποιοτική εκπαίδευση. Οι φοιτητές θεωρούν σημαντικότερους τους στόχους για υγεία και πείνα, δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη υγείας και την ειρήνη. Ανασταλτικοί παράγοντες είναι οι πολεμικές συγκρούσεις και η κλιματική αλλαγή .Τέλος, η ευαισθητοποίηση των νέων είναι υψηλή, με την εκπαίδευση να παίζει κεντρικό ρόλο, ενώ προτείνεται η συνέχιση μαθημάτων και επιμορφώσεων.

Λέξεις κλειδιά: Αειφορία, Ατζέντα 2030, ανθρώπινα δικαιώματα και ευημερία, απόψεις νεανικού κοινού

Perceptions and Awareness of University Students Regarding the 17 Sustainable Development Goals, with a Focus on Human Rights and Well-being

**Eleftheria Arletou¹, Grammateia Karetsou², Maria Rousopoulou³,
Eleni Skamnelou⁴, Christina Tzeleta⁵, Konstantina Founta⁶,
Eleni Kolokouri⁷, Georgios Markozanes⁸, Aikaterini Plakitsi⁹**

^{1,2,3,4,5,6}Postgraduate Student, University of Ioannina

⁷Laboratory Teaching Staff, ⁹Professor,

⁸Assistant Professor, Department of Medicine, University of Ioannina

^{7,9}Department of Early Childhood Education, University of Ioannina

¹prr100085@uoi.gr, ²prr100076@uoi.gr, ³prr100082@uoi.gr,

⁴prr100075@uoi.gr, ⁵prr100083@uoi.gr, ⁶prr100071@uoi.gr

Abstract

The study is based on research involving a sample of 188 students (aged 18-24) from the School of Education Sciences at the University of Ioannina, focusing on the 17 UN Sustainable Development Goals (SDGs). It emphasizes the goals that promote human rights and well-being: the eradication of poverty and hunger, the reduction of inequalities, good health, and quality education. The students consider the goals related to health and hunger as the most significant, prioritizing health prevention and peace. Obstacles include armed conflicts and climate change. Finally, youth awareness is high, with education playing a central role, while the continuation of courses and training is recommended.

Keywords: Agenda 2030, human rights and prosperity, sustainability, youth perceptions

Εισαγωγή

Οι 17 στόχοι της Αειφορίας (Sustainable Development Goals [SDGs]) αφορούν μία παγκόσμια έκκληση ανάληψης δράσης για τον τερματισμό της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη και τη βελτίωση της ευημερίας και των ευκαιριών όλων των ανθρώπων χωρίς αποκλεισμούς (Dalampira & Nastis, 2020). Στόχος της Ατζέντας 2030 είναι να συνδέσει την προστασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ισορροπιών με την οικονομική ανάπτυξη (EUR-Lex, χ.χ.). Διαχωρίσαμε τους συγκεκριμένους στόχους βασισμένοι στους 5 Άξονες της (5p) (Coursera, χ.χ.). Συγκεκριμένα, στους άξονες People : Στόχοι 1 Εξάλειψη της φτώχειας, 2 Εξάλειψη της πείνας, 3 Καλή υγεία και ευημερία, 4 Ποιοτική εκπαίδευση, 5 Ισότητα των φύλων και Prosperity: Στόχος 10 Μείωση των ανισοτήτων. Παρά την αναγνώριση της αναγκαιότητάς τους, η πρόοδος προς την επίτευξή τους είναι ανεπαρκής και διαφέρει σημαντικά ανάλογα με τις περιοχές και τις κοινωνικές ομάδες, με τις ανισότητες και την έλλειψη ευαισθητοποίησης να παραμένουν εμπόδιο στην αποτελεσματική εφαρμογή τους. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάγκη για δράσεις είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Η εκπαίδευση έχει καθοριστικό ρόλο σε αυτό, ως προς την διαμόρφωση ενεργών πολιτών με κριτική σκέψη, οι οποίοι θα μπορούν να αναλάβουν συλλογική δράση και πρωτοβουλίες (Kolokouri et al., 2021). Οι νέοι είναι αυτοί που θα αναλάβουν το σπουδαίο αυτό καθήκον και τις ευθύνες ώστε να χτίσουν έναν καλύτερο κόσμο, υγιή και προστατευόμενο για τις επόμενες γενιές (Zamora-Polo et al, 2019). Αν και έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για την ενσωμάτωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης στην εκπαίδευση, η έρευνα που να εξετάζει την επίγνωση και τις αντιλήψεις των νέων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τους στόχους αυτούς, ειδικά όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία είναι περιορισμένη. Αξιοποιώντας στοιχεία από πρόσφατη μελέτη που εξετάζει τις αντιλήψεις των φοιτητών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να ερευνηθεί η στάση και οι αντιλήψεις των νέων γύρω από τους Στόχους με έμφαση εκείνους που ακολουθούν και προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία.

Μεθοδολογία

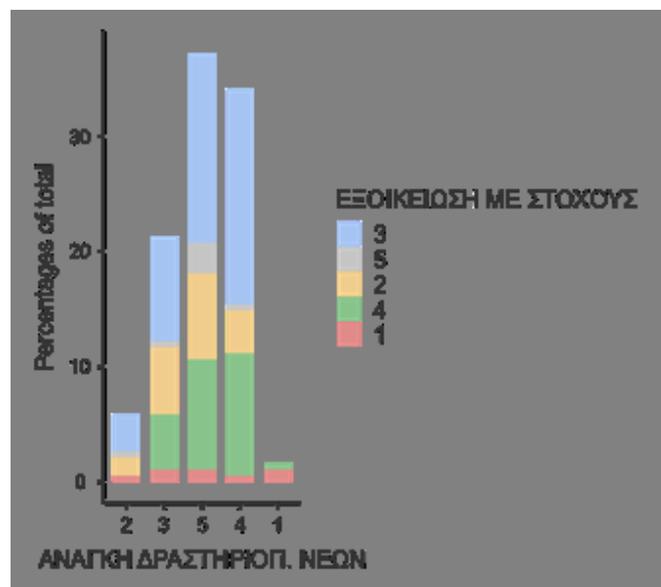
Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης εργασίας χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από την κύρια μελέτη μας της οποίας βασικό εργαλείο έρευνας υπήρξε ερωτηματολόγιο κλειστού τύπου με 21 ερωτήσεις που αφορούσαν δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων, τις αντιλήψεις τους και το βαθμό επίγνωσης τους ως προς τους 17 Στόχους. Η σύνταξη των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου βασίστηκε εν μέρει σε ερωτηματολόγιο από διαδικτυακή πηγή του οποίου οι στόχοι είναι συναφείς με το αντικείμενο και τους στόχους της παρούσας έρευνας (<https://www.startquestion.com/survey-ideas/sdgs/>). Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από γυναίκες και άντρες, κυρίως ελληνικής καταγωγής, που ζουν τόσο στην Ήπειρο και τα Ιόνια Νησιά όσο και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Στην μελέτη μας επιλέξαμε τα αποτελέσματα που αφορούν τους Στόχους που προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την

ευημερία από τις απαντήσεις ενός δείγματος ευκολίας 188 ατόμων ηλικίας 18-24 που φοιτούν στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Τέλος, για την ποσοτική ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό στατιστικής ανάλυσης “Jamovi”.

Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες θεωρούν ότι οι πιο επείγοντες στόχοι είναι η καλή υγεία, η εξάλειψη της πείνας, η ποιοτική εκπαίδευση, η εξάλειψη της φτώχειας και η ισότητα των φύλων, δηλαδή όπως η μελέτη μας αναφέρει όλους τους στόχους που επικεντρώνονται στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία. Ωστόσο, πολλοί/πολλές πιστεύουν ότι όλοι οι στόχοι είναι εξίσου σημαντικοί. Παρατηρείται πως οι πιο συνήθεις ατομικές δράσεις για τη στήριξη των στόχων περιλαμβάνουν την πρόληψη στην υγεία, την προσφορά σε όσους έχουν ανάγκη, την υποστήριξη της ειρήνης και της δικαιοσύνης, καθώς και την ενίσχυση της εκπαίδευσης. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι διαδικτυακές πηγές και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα αναδείχθηκαν ως τα κυριότερα εργαλεία ευαισθητοποίησης. Ωστόσο, εμπόδια όπως οι πολεμικές συγκρούσεις, η κλιματική αλλαγή, οι πολιτικές συγκρούσεις και οι ανισότητες περιορίζουν την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων. Ως αποτέλεσμα δίνεται πως ενεργοποίηση των νέων συνδέεται στενά με την εξοικείωσή τους με τους στόχους και την προθυμία τους να λαμβάνουν μέτρα για την υποστήριξή τους. Στο Σχήμα 1 φαίνεται η σχέση ανάγκης δραστηριοποίησης των νέων με την εξοικείωσή τους με τους στόχους. Επιπλέον, μελετήθηκε η θετική συσχέτιση μεταξύ της συμβολής του κοινού με την πιθανότητα επίτευξης στόχων ($\chi^2:50,5/p$ value: $<.001$) και της συχνότητας λήψης μέτρων με τις μελλοντικές προθέσεις των ερωτηθέντων ως προς τους 17 στόχους ($\chi^2:26.0/p$ value: $<.001$). Η επεξεργασία των δεδομένων είναι εν εξελίξει και τα πλήρη αποτελέσματα θα παρουσιαστούν στο Συνέδριο.

Σχήμα 1. Ραβδόγραμμα σχέσης ανάγκης δραστηριοποίησης νέων και εξοικείωσης με στόχους

Συμπεράσματα

Οι Στόχοι που μελετά η παρούσα έρευνα αναδείχθηκαν από τους συμμετέχοντες ως εκείνοι που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας. Ως εκ τούτου, αναδεικνύεται το ενδιαφέρον των νέων σε κοινωνικά ζητήματα και θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου. Τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης συνεισφέρουν στο να υπογραμμίζεται ο καίριος ρόλος της εκπαίδευσης

τόσο στην επίτευξη των στόχων αυτών όσο και στην ευρύτερη εξοικείωση του νεανικού πληθυσμού μαζί τους. Η επίτευξη αυτού του στόχου μπορεί να υποστηριχθεί μέσω της ενσωμάτωσης ή/και του εμπλουτισμού μαθημάτων σχετικά με αειφορία στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και όχι μόνο, καθώς και μέσω της διοργάνωσης εξειδικευμένων επιμορφωτικών σεμιναρίων και συνεδρίων (Bespalyy et al., 2024).

Βιβλιογραφία

- Bespalyy, S., Alnazarova, G., Scalcione, V., Vitliemov, P., Sichinava, A., Petrenko, A. & Kaptsov, A. (2024). Sustainable Development Awareness and Integration in Higher Education: A Comparative Analysis of Universities in Central Asia, South Caucasus and the EU. *Discover Sustainability*, 5, 346. <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00562-2>
- Coursera. (χ.χ.). *Summary | Sustainable Development Goals – A global, transdisciplinary vision for the future*. Ανακτήθηκε από: <https://www.coursera.org/lecture/sustainable-development-ban-ki-moon/summary-JvkbC>
- Dalampira, E. S., & Nastis, S. A. (2020). Mapping sustainable development goals: A network analysis framework. *Sustainable Development*, 28(1), 46- 55. <https://doi.org/10.1002/sd.1964>
- EUR-Lex Access to European Union Law (χ.χ.). *Sustainable development*. Ανακτήθηκε από: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/sustainable_development.html?locale=el στις 26 Νοεμβρίου 2024.
- Kolokouri, E., Nanni, E., & Plakitsi, K. (2021). Planet 2030 and Inclusion for Sustainable Development. Στο A., Zeyer & R., Kyburz-Graber (Επιμ.). *Science | Environment | Health. Towards a Science Pedagogy of Complex Living Systems*, 2η εκδ., σ.129-148. Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-75297-2_8
- Zamora-Polo, F., Sánchez-Martín, J., Corrales-Serrano, M., & Espejo-Antúnez, L. (2019). What do university students know about sustainable development goals? A realistic approach to the reception of this UN program amongst the youth population. *Sustainability*, 11(13), 3533. <https://doi.org/10.3390/su11133533>